

JĘZYK POLSKI
SEMESTR II
4-LETNIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Lektura obowiązkowa:

1. Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX* ks. I, *Pieśń V* ks. II; psalmy, w tym *Psalm 13*, *Psalm 47*; tren IX, X, XI, XIX; *Odprawa posłów greckich*;
  2. Piotr Skarga, *Kazania sejmowe* (fragmenty);
  3. wybrane wiersze następujących poetów: Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn, Mikołaj Sęp-Szarzyński;
  4. Jan Chryzostom Pasek, *Pamiętniki* (fragmenty);
  5. William Szekspir, *Makbet*, *Romeo i Julia*;
  6. Molier, *Skąpiec*;
  7. Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*, satyry: *Pijaństwo*, *Świat zepsuty*
  8. Franciszek Karpiński, *Laura i Filon* i *Pieśń poranna*, *Pieśń o narodzeniu Pańskim*.
-

Zagadnienia egzaminacyjne:

Znajomość poniższych zagadnień obowiązuje zarówno na egzaminie pisemnym jak i ustnym.

1. Renesans:

- nazwa i ramy czasowe epoki
- przemiany cywilizacyjne jako efekt odkryć geograficznych i nowych wynalazków
- główne prądy renesansu: humanizm i reformacja
- złoty wiek w Polsce
- życie codzienne w renesansie
- człowiek miarą wszechrzeczy, czyli główne założenie filozofii renesansowej
- główne cechy sztuki renesansu, reprezentatywne dzieła sztuki renesansowej
- renesansowe motywy i wątki
- filozoficzna dewiza epoki: *człowiekiem jestem i nic, co ludzkie, nie jest mi obce*
- biografia artysty – człowieka renesansu
- odwołania do kultury antycznej
- władca, obywatel, państwo – prawa i obowiązki
- nowe ujęcie etosu rycerskiego w kulturze szlacheckiej
- motyw arkadii i pochwała uroków wiejskiego życia
- relacje Bóg – świat – człowiek w ujęciu renesansowym.

2. Barok:

- nazwa i ramy czasowe epoki
- fundamenty barokowej kultury: absolutyzm i kontreformacja
- czas wojen i konfliktów religijnych
- nurt dworski i sarmacki w polskim baroku
- życie codzienne w baroku

- człowiek wobec nieskończoności, czyli filozofia w okresie baroku
- główne cechy sztuki baroku (styl barokowy) reprezentatywne dzieła sztuki baroku
- barokowe motywy i wątki
- niepokoje człowieka baroku – marność, śmierć, przemijanie
- dominacja formy nad treścią w sztuce barokowej
- gatunki charakterystyczne dla literatury baroku
- estetyka brzydoty
- cechy szlacheckiej kultury sarmatyzmu.

3. Oświecenie:

- nazwa i ramy czasowe epoki
- cechy charakterystyczne wieku rozumu –
- doba wynalazków
- nowoczesnego społeczeństwa
- oświecenie w Polsce
- rozwój szkolnictwa i czasopiśmiennictwa
- początki gatunków publicystycznych
- racjonalizm i empiryzm w filozofii oświeceniowej
- główne cechy sztuki okresu oświecenia (style epoki: rokoko, klasycyzm, sentymentalizm) reprezentatywne dzieła sztuki wieku oświecenia
- rozkwit teatru w oświeceniu (pierwszy teatr publiczny)
- powrót do klasycznych ideałów
- naprawianie świata – zuchwałe rzemiosło
- dydaktyczna dewiza epoki: bawiąc, uczyć
- od rozumu do serca, czyli utwory sentymentalne
- narodziny nowoczesnej powieści
- gatunki charakterystyczne dla literatury oświecenia.

Tematy prac kontrolnych.

Słuchacz wybiera jeden temat spośród podanych niżej i pisze pracę kontrolną o objętości minimum 250 słów.

1. „Tren IX” Jana Kochanowskiego – wyraz kapitulacji i poczucia przegranej, czy może próba krytycznego podsumowania dotychczasowej postawy. Napisz rozprawkę, w której uzasadnisz swoje zdanie. Twoja praca nie może liczyć mniej niż 250 słów.
2. Czyja wizja człowieka jest Ci bliższa – Kochanowskiego czy Sępa Szarzyńskiego? Odpowiedz na to pytanie na podstawie wybranych utworów poetów. Twoja wypowiedź argumentacyjna nie może liczyć mniej niż 250 słów.
3. Omów na wybranych przykładach obraz wsi i ludzi na niej żyjących ukazany w literaturze renesansu, baroku i oświecenia. Twoja praca nie może liczyć mniej niż 250 słów.